

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 9 април 2019 г.
(OR. en)

8361/19

CULT 67
RELEX 365
EDUC 197
DEVGEN 78
PESC 16

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
№ предх. док.:	7749/19
Относно:	Заклучения на Съвета относно стратегически подход на ЕС към международните културни отношения и рамка за действие

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на относно стратегически подход на ЕС към международните културни отношения и рамка за действие, приети от Съвета (външни работи) на заседанието му от 8 април 2019 г.

**Заклучения на Съвета относно стратегически подход на ЕС към международните
културни отношения и рамка за действие**

Съветът на Европейския съюз,

КАТО СЕ ОСНОВАВА НА:

1. Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване от 2005 г.¹;
2. Заклученията на Съвета от 23 май 2017 г. относно стратегически подход на ЕС към международните културни отношения²;
3. Новия европейски консенсус за развитие: „Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще“ от 7 юни 2017 г.³;
4. Заклученията на Съвета от 23 май 2018 г. относно извеждането на преден план на културното наследство в политиките на ЕС⁴;
5. Заклученията на Съвета от 27 ноември 2018 г. относно работния план за културата за периода 2019—2022 г.⁵;

КАТО ПРИВЕТСТВА:

6. Съвместното съобщение на Европейската комисия и върховния представител „Към стратегия на ЕС за международните културни отношения“ от 2016 г.;

¹ <https://en.unesco.org/creativity/convention>

² ОВ С 189, 15.6.2017 г., стр. 38

³ ОВ С 210, 30.6.2017 г., стр. 1

⁴ ОВ С 196, 8.6.2018 г., стр. 20

⁵ ОВ С 460, 21.12.2018 г., стр. 12

7. Съобщението на Комисията „Нова европейска програма за култура“ от 2018 г.;

КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ:

1. Доклада за актуалното състояние на партньорството между клъстерите на Мрежата на националните културни институти в ЕС (EUNIC) и делегациите на ЕС от юли 2018 г. и съдържащите се в него препоръки⁶;
2. стартирането на проекта „Европейски домове на културата“, чиято цел е изпитване и прилагане на новаторски модели на сътрудничество между европейски участници и местни заинтересовани страни в държави извън ЕС⁷;

КАТО ОТЧИТА, ЧЕ:

1. външната политика на Европейския съюз се основава на развитието на взаимната политическа солидарност между държавите членки, на определянето на въпросите от общ интерес и постигането на все по-висока степен на сближаване в действията на държавите членки;
2. действията на Съюза в областта на културата се основават на компетентността на ЕС да предприема действия за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки;
3. културното многообразие и межкултурният диалог са неразделна част от ценностите на Европейския съюз и играят важна роля за утвърждаването на правата на човека, творческата свобода, уважението и толерантността към другите, взаимното разбиране, предотвратяването на конфликти, помирението и борбата с екстремизма и допринасят за демократизацията, доброто управление и по-мирни общества;
4. културата е ценност преди всичко сама по себе си и води до положителни социално-икономически последици, подобрява качеството на живота, а положителната ѝ роля във външните отношения получава все по-голямо признание;

⁶ <https://www.eunicglobal.eu/news/report-on-the-current-state-of-the-partnership-between-eunic-clusters-and-eu-delegations>

⁷ <https://www.eunicglobal.eu/european-houses-of-culture>

КАТО ИМА ЗА ЦЕЛ:

1. да се засилят ефективността и въздействието на външната политика на ЕС чрез включването на международните културни отношения сред инструментите му в областта на външната политика, особено в дългосрочна перспектива;
2. да се подобри съгласуваността на позициите и действията на ЕС на многостранно равнище с цел да се повиши ефикасността на ЕС като свързваща сила в международните отношения, включително чрез премахване на пречките за ефективната работа на всички заинтересовани страни;
3. да се насърчат взаимното обучение, межкултурното разбирателство и доверието между ЕС и неговите партньори в областта на външните отношения, като същевременно се предоставят повече възможности за местните културни сектори като двигатели на приобщаващото и устойчиво развитие, социалния и културния напредък и се насърчават културното многообразие, иновациите и икономическата устойчивост;
4. да се укрепват взаимно външните измерения на културните политики, програми и проекти, както и културното и творческото измерение на международните отношения на ЕС и неговите държави членки чрез укрепване на междусекторното сътрудничество между и в рамките на институциите на Съюза и държавите членки;
5. да се търсят полезни взаимодействия и взаимно допълване между дейностите, които предприемат в трети държави ЕС и неговите държави членки, включително техните дипломатически и консулски представителства и мрежата на националните културни институти (EUNIC);

КАТО ОТЧИТА НАДЛЕЖНО:

1. съответните области на компетентност на държавите членки, Комисията и ЕСВД, както и принципите на субсидиарност и взаимно допълване;

КАТО ЗАЧИТА:

1. културното многообразие, творческата свобода и независимостта на културния сектор;

КАТО ПРИЗНАВА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ:

1. междусекторен подход към културата, който включва културните и творческите индустрии, изкуствата, науката, образованието, туризма, културното наследство и др.;
2. продължаване на борбата с незаконния трафик на културни ценности;
3. приобщаване: следва да се насърчава и улеснява ангажираността на държавите членки с трети държави, включително там, където нямат дипломатически и консулски представителства;
4. нов дух на диалог, взаимно разбирателство и обучение, което предполага сътрудничество с местните заинтересовани страни и гражданското общество на всички равнища (планиране, проектиране, изпълнение) и на равни начала, като се цели подход „отдолу нагоре“ и „от хората за хората“, местно овластяване, участие и съвместно създаване;
5. децентрализиран подход, изискващ политики и проекти, съобразени с местните условия, нужди и стремежи;
6. разясняване и повишаване на осведомеността, включително относно съответните роли и взаимните очаквания на институциите на ЕС и държавите членки, заедно с техните дипломатически и консулски представителства, културни институти и мрежи, като EUNIC, както и на други заинтересовани страни;
7. гъвкавост при разработването на инструменти за финансиране и административни инструменти, така че да бъдат подкрепяни също и малки и средни по мащаб проекти и да се използва според възможностите капацитетът на местно равнище;

УСТАНОВЯВА СЛЕДНАТА РАМКА ЗА ДЕЙСТВИЕ, КАТО:

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

1. да засилят, по целесъобразност, сътрудничеството между съответните министерства, по-специално министерствата на културата и външните работи;

2. когато е подходящо, да разгръщат още повече съществуващите мрежи за развитие на знания и умения и да насърчават обмена между академичните среди и специалистите, работещи в областта на международните културни отношения;
3. да използват, когато е техният ред да председателстват Съвета на ЕС, неформалните срещи на висши служители от министерствата на културата и отговарящи за културата висши служители в министерствата на външните работи, за да анализират този стратегически подход и да съдействат за прилагането му, в допълнение към заседанията на Съвета и съответните му географски и тематични подготвителни органи, които остават основният орган за политически насоки и за формулирането и вземането на решения;
4. да засилят участието си в подготовката, изпълнението, наблюдението и оценката на общите местни културни стратегии и проекти в трети държави. EUNIC и сътрудничеството между дипломатическите и консулските представителства биха могли да допринесат за постигането на тази цел;

**ПРИЗОВАВА КОМИСИЯТА И ВЪРХОВНИЯ ПРЕДСТАВИТЕЛ НА СЪЮЗА ПО
ВЪПРОСИТЕ НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ:**

1. да включват принципите и целите на този стратегически подход и да засилват сътрудничеството със съответните органи на Съвета при разработването и прилагането на съществуващите и бъдещите тематични и географски рамки, например в контекста на разширяването, развитието и държавите от ЕПС или стратегическите партньори;
2. да осигуряват подходящия експертен опит в областта на културните връзки;
3. да определят „културните звена за контакт“ и да подсилят подобаващ капацитет в областта на културата в делегациите на ЕС;
4. да създадат единно интернет звено за контакт с достъп до информация за политиките, програмите и действията на ЕС, предприемани от Комисията и ЕСВД във връзка с международните културни отношения;

5. да включват, когато е целесъобразно, аспекта на международните културни отношения при редовното докладване относно действията и програмите в областта на външната политика, включително в контекста на Глобалната стратегия;

ПРИЗОВАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, КОМИСИЯТА И ВЪРХОВНИЯ ПРЕДСТАВИТЕЛ НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И ПРИ НАДЛЕЖНО ЗАЧИТАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ:

1. да укрепват координацията, полезните взаимодействия и стратегическите насоки относно най-добрия начин за насърчаване на международните културни отношения, по-специално чрез редовното включване на Съвета и на съответните му подготвителни органи и специализирани експертни групи;
2. да засилват още повече ролята на културата в политиките и програмите в рамките на външните отношения, включително по линия на ОВППС;
3. да насърчават, в съответствие с целите на този стратегически подход, сътрудничеството с трети държави и със съответните международни организации, по-специално ЮНЕСКО и Съвета на Европа;
4. да полагат повече усилия за постигане на общи позиции на ЕС в рамките на многостранни форуми и мрежи и, когато е целесъобразно, да демонстрират единомислие по въпроси, които оказват въздействие върху международните културни отношения;
5. да подкрепят усилията за укрепване на ролята на културата като хоризонтален фактор, способстващ за постигането на целите за устойчиво развитие;
6. да улесняват, чрез подходящи институционални и правни рамки и мерки за подкрепа, мобилността на творци и културни дейци между ЕС и трети държави;
7. да развиват партньорства с международни организации и институции, утвърждаващи ролята на културата и културното наследство за постигане на мир в зоните на настоящ или минал конфликт;

8. да полагат специални усилия за изпълнението на общи проекти и съвместни действия в трети държави въз основа на обща стратегическа визия, развивана на местно равнище от държавите членки, техните дипломатически и консулски представителства, културните им институти, EUNIC, делегациите на ЕС и местни заинтересовани страни; за целта следва да бъдат разработени подходящи рамки и инструменти;
9. да използват по-добре съществуващите форуми, механизми, мрежи и бази данни за споделяне на информация и обмен на добри практики, включително Платформата за културна дипломация.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ПРИЛОЖЕНИЕТО

Основни референтни политически документи

- Хагска конвенция за защита на културните ценности в случай на въоръжен конфликт от 1954 г.
- Конвенция на ЮНЕСКО относно мерките за забрана и предотвратяване на незаконен внос, износ и прехвърляне на правото на собственост на културни ценности от 1970 г.
- Конвенция на ЮНЕСКО за опазване на световното културно и природно наследство от 1972 г.
- Конвенция на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство от 2003 г.
- Конвенция на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване от 2005 г.
- Програма на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие от 2015 г.
- Конвенции на Съвета на Европа за културата, архитектурното наследство, археологическото наследство, стойностите на културното наследство за обществото и ландшафта
- Заключение на Съвета от 20 ноември 2008 г. относно насърчаването на културното многообразие и межкултурния диалог във външните отношения на Съюза и неговите държави членки
- Заключение на Съвета от 24 ноември 2015 г. относно културата във външните отношения на ЕС с акцент върху културата в сътрудничеството за развитие
- Заключение на Съвета от 17 октомври 2016 г. относно глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на ЕС